

Y Pwyllgor Cyfle Cyfartal

EOC(3)-15-10 papur 1

Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol – Gyllideb Ddrafft 2011/12

Cefndir

Mae Rheol Sefydlog y Cynulliad 27.1 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidog Cymru osod gerbron y Cynulliad gyllideb ddrafft sy'n nodi faint o adnoddau ac arian parod y mae'r llywodraeth yn cynnig eu defnyddio dros y flwyddyn ariannol ddilynol a symiau dros dro ar gyfer y ddwy flynedd dilynol neu ar gyfer unrhyw gyfnod arall a ystyrir gan y Gweinidog erbyn 7 Hydref fan bellaf ym mhob blwyddyn ariannol.

Dangosir faint o wariant a ddyrennir ar gyfer Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol yn 2011-12, 2012-13 a 2013-14 yn y gyllideb ddrafft

Crynodeb o'r Newidiadau i'r Gyllideb

Bydd dyraniad cyllideb refeniw Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol wedi gostwng £24.4 miliwn erbyn blwyddyn ariannol 2013-14, o gymharu â sefyllfa gwaelodlin 2010-11. Er bod y MEG yn lleihau 1.7% yn 2011-12, ceir codiad o 0.1% yn 2012-13 a chodiad o 1.1% yn 2013-14.

Bydd y gyllideb gyfalaf erbyn 2013-14 wedi gostwng £18 miliwn o'i gymharu â 2010-11, sy'n lleihad o 34%.

Mae'r Grant Cynnal Refeniw ar gyfer addysg yn cynnwys yr adnoddau angenrheidiol i sicrhau amddiffyniad o 1% i leihad yng ngrant bloc y Cynulliad. Mae hyn yn adlewyrchu ymrwymiad y Prif Weinidog i warchod y gwariant ar ysgolion er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i blant Cymru. Mae'r cyllid hwn i wasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol wedi cael ei warchod i'r un graddau yn y Grant Cynnal Refeniw i gydnabod y pwysau sylweddol a wynebir gan awdurdodau lleol yn y maes hwn o ran eu cyfrifoldebau.

Trosolwg o'r Blaenoriaethau Gwariant

Yr Adran Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol sydd a'r prif gyfrifoldeb dros berthynas Llywodraeth y Cynulliad â llywodraeth leol, gan gynnwys y cyfeiriad strategol cyffredinol ynghyd ag amcanion, cyllid, perfformiad a'r gwasanaethau a ddarperir. Rydym wedi ymrwymo i fynd i'r afael ag anfantais gymdeithasol drwy ein ffocws ar ddatblygu ac adfywio cymunedol, ac i gydweithio â'n partneriaid, gan

gynnwys y trydydd sector, i gefnogi pobl sy'n agored i niwed a lleihau anghydraddoldebau. Mae hyrwyddo cymunedau diogel a chynaliadwy hefyd yn bwysig yn sgil ein cyfrifoldeb dros y Gwasanaeth Tân ac Achub a'n perthynas â'r heddlu, partneriaethau diogelwch cymunedol ac eraill. Yn olaf, rydym yn arwain y gwaith yn Llywodraeth y Cynulliad o ddatblygu'r polisi ar gydraddoldeb a hawliau dynol.

Cyllid Llywodraeth Leol

Mae'r elfennau cyfalaf a refeniw ar gyfer llywodraeth leol yn cyfrif am rhyw 97% o'r Prif Grŵp Gwariant Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol. Mae'r gweddill wedi ei ddyrannu i ddiogelwch cymunedol, cefnogi cymunedau, a chydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Felly, un o'r prif flaenoriaethau yw darparu setliad teg a chyfiawn i lywodraeth leol yn ystod cyfnod o gyfyngiadau ariannol.

Wrth wneud penderfyniadau ynghylch y setliad, rydym wedi rhoi ystyriaeth ofalus iawn i'r gwaith a wnaed ar y cyd rhwng swyddogion Llywodraeth y Cynulliad a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru fel rhan o ymarfer blynyddol yr Is-grŵp Gwariant. Mae hon wedi bod yn broses gydweithredol i geisio ennill dealltwriaeth gyffredin o'r pwysau sy'n wynebu llywodraeth leol, y cyfleoedd sydd i liniaru arnynt, a'r mentrau y mae llywodraeth leol yn ymgymryd â hwy ar hyn o bryd i nodi a sicrhau effeithlonrwydd.

O ganlyniad i hynny mae Llywodraeth y Cynulliad, wrth benderfynu ar y cyllid ar gyfer y Setliad Llywodraeth Leol, wedi ceisio cydnabod y prif feysydd lle mae llywodraeth leol yn wynebu pwysau. Rydym wedi gwarchod yr elfennau hynny o'r cyllid sydd ar gyfer addysg a gwasanaethau cymdeithasol. Mae'r rhain, rhyngddynt, yn cyfrif am dros ddau draean o'r holl Grant Cynnal Refeniw.

Ar gyfer cyfnod cyllideb Llywodraeth y Cynulliad, mae'r elfen addysg yn cynnwys yr adnoddau angenrheidiol i sicrhau amddiffyniad o 1% uwchlaw'r newidiadau i DEL Cymru. Mae hyn yn adlewyrchu ymrwymiad Llywodraeth Cynulliad Cymru i warchod cyllidebau ysgolion er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i blant Cymru.

Mae'r elfen gofal cymdeithasol yn cynnwys cyllid tebyg i sicrhau amddiffyniad o 1% uwchlaw'r newidiadau i DEL Cymru. Bydd hyn yn gwneud yn siŵr bod gofal cymdeithasol hanfodol yn parhau i fod ar gael yn rhwydd, a bod y rheini sydd fwyaf agored i niwed yn ein cymdeithas yn cael eu gwarchod rhag crebachiad posibl yn y gwasanaethau a ddarperir ar eu cyfer.

Bydd mwy o fanylion yn cael eu darparu pan fydd yr Adroddiad Dros Dro ar Gyllid Llywodraeth Leol yn cael ei gyhoeddi ar 23 Tachwedd 2010. Bydd hwn yn nodi swm y Grant Cynnal Refeniw y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn cynnig ei ddosbarthu i Gyngorau Sir

a Chynghorau Bwrdeistref Sirol yn 2011-12 a thu hwnt, ynghyd â'r rhesymeg dros y dosbarthiad.

Er nad yw'r cyfrifoldeb polisi dros y gwasanaeth heddlu yng Nghymru wedi ei ddatganoli, mae'r cyllid ar gyfer awdurdodau'r heddlu yn destun trefniant taiochrog rhwng y Swyddfa Gartref, Llywodraeth y Cynulliad a'r sawl sy'n talu'r dreth gyngor. Bydd mwy o fanylion ynghylch faint o Grant Cynnal Refeniw ac Ardrethi Annomestig fydd yn cael eu dosbarthu i awdurdodau'r heddlu yng Nghymru yn cael eu cyhoeddi ddechrau mis Rhagfyr. Mae'r ddarpariaeth ar gyfer ariannu'r heddlu yn y Prif Grŵp Gwariant yn dal yn ddigyfnewid, wrth aros manylion y setliad heddlu. Serch hynny mae'n debyg o newid rhwng y Gyllideb Ddrafft a'r Gyllideb Derfynol.

Mae'r cyllidebau sy'n weddill yn y MEG Cyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol yn cyfrannu at amrywiaeth eang o nodau ac amcanion strategol. Ein nod yn ystod y broses o gynllunio'r gyllideb fu sicrhau bod gennym yr adnoddau angenrheidiol i ddarparu buddsoddiadau ac ymyriadau hirdymor er mwyn cyflawni'r canlyniadau canlynol:

Mae llai o dlodi yng Nghymru - drwy amryw o fesurau, gan gynnwys cyflawni'r Strategaeth Cynhwysiant Ariannol, ein gwaith yn annog pobl i hawlio'r budd-daliadau sy'n ddyledus iddynt, a sicrhau polisi teg ac effeithiol ar drethu lleol. Mae mynd i'r afael â thlodi ac anghydraddoldeb ymysg plant a phobl ifanc hefyd yn rhan bwysig o waith yr Adran.

Mae pobl yn byw mewn cymunedau gwledig a threfol sy'n ddiogel, yn fywiog ac yn gynhwysol - cyflawni'r Strategaeth Cam-drin Domestig a Thrais yn erbyn Menywod a'r Cynllun Cyflenwi cysylltiedig, gwella cadernid Gwasanaeth Tân ac Achub Cymru, a bwrw ati â nifer o strategaethau gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â Chynhwysiant Ffoaduriaid, Sipsiwn-Teithwyr a Chydlyniant Cymunedol. Yn ogystal â hyn, rydym yn cefnogi'r trydydd sector yng Nghymru ac rydym wrthi'n ymgynghori ar ddyletswyddau cydraddoldeb penodol ar y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Mae cymunedau yn cael eu hadfywio ledled Cymru - darparu rhaglenni i ddatblygu cymunedau ledled Cymru, megis Cymunedau yn Gyntaf, a gwneud gwaith adfywio ffisegol drwy'r Rhaglen Cyfleusterau a Gweithgareddau Cymunedol a thrwy Drosglwyddo Asedau Cymunedol. Rydym hefyd yn datblygu mentrau cymdeithasol.

Mae gwasanaethau cyhoeddus yn canolbwyntio ar ddinasyddion, maent yn effeithiol ac yn rhoi gwerth am arian - gwella perfformiad drwy wreiddio dealltwriaeth newydd a pherthynas newydd â llywodraeth leol, a thrwy weithredu'r rhaglen o Gytundebau Canlyniadau. Rydym hefyd yn bwrw ati â newidiadau i strwythur a

gweithrediad llywodraeth lleol, drwy'r Mesur arfaethedig ynghylch Strwythurau Gwleidyddol Llywodraeth Leol (Cymru) 2010. Yn olaf, rydym yn gyfrifol am sicrhau annibyniaeth o ran materion prisio trethu lleol, a hybu a gwella atebolrwydd ariannol llywodraeth leol.

Gwaith gan yr Adran i Gefnogi Prif Themâu'r Gyllideb

Mae blaenoriaethau gwariant yr Adran yn cyd-fynd yn agos ag ymrwymadau Llywodraeth y Cynulliad yn *Cymru'n Un*, ac maent wedi'u seilio ar feini prawf y gyllideb fel y cytunwyd arnynt gan y Cabinet. O'r herwydd, mae'r ffocws ar warchod gwasanaethau rheng flaen ac, yn benodol, ar y gwasanaethau i'r rheini sydd fwyaf agored i niwed yn ein cymdeithas.

Mae rôl yr Adran o ran Cyfiawnder Cymdeithasol yn ymwneud â dyhead Llywodraeth y Cynulliad i sicrhau dosbarthiad teg o adnoddau, cyfleoedd a chyfrifoldebau cymdeithasol, economaidd a gwleidyddol ym mhob agwedd ar fywyd cymdeithasol. Y nod yw bod pob unigolyn a grŵp yn cael ei drin yn deg ac yn mwynhau cyfran deg o fanteision cymdeithas. Wrth bennu'r cyllidebau, mae'r Adran wedi ystyried ac asesu effeithiau'r newidiadau ar y sefydliadau y byddant yn effeithio arnynt, ac ar y gwasanaethau a ddarperir. Rydym wedi cydweithio â'n partneriaid yn y trydydd sector, gan gyhoeddi llythyr ar y cyd â Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru ar y broses o bennu cyllideb y Cynulliad a'i goblygiadau i'r trydydd sector. Rydym hefyd wedi asesu effaith debygol gostyngiadau yn y gyllideb o ran cydraddoldeb. Mae'r amddiffyniad a roddir i gyllidebau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdodau lleol yn ystyried hyn, yn ogystal ag adlewyrchu'n fwy cyffredinol yr angen i gynnal gwasanaethau i'r rheini sydd fwyaf agored i niwed yn ein cymdeithas.

Symptom yw tlodi ac anfantais o ddiffyg cyfiawnder cymdeithasol a chyfle cyfartal. Rydym yn cydnabod mai'r buddsoddiadau a'r ymyriadau hirdymor mwyaf effeithiol, yn ôl pob tebyg, fydd y rheini sy'n mynd y tu hwnt i daclo'r symptomau ac sy'n mynd i'r afael â'r hyn sy'n achosi neu'n cynnal anghyfiawnder ac anghydraddoldeb. Rydym yn cydweithio ag Adrannau eraill Llywodraeth y Cynulliad i ddatblygu ymyriadau mwy effeithiol i wneud hyn. Er enghraifft drwy gymorth mwy cydlynol i deuluoedd a thrwy gymorth i ddatblygu plant yn eu blynyddoedd cynnar. Hefyd, rydym yn ceisio gwella ansawdd bywyd pobl yn y cymunedau mwyaf difreintiedig yng Nghymru drwy ddatblygu gallu cymunedau, drwy roi grant i ariannu'r gweithlu Cymunedau yn Gyntaf, a thrwy ddefnyddio'r Gronfa Canlyniadau a'r Rhaglen Cyfleusterau a Gweithgareddau Cymunedol i gefnogi prosiectau sydd wedi'u blaenoriaethu gan gymunedau. Byddwn yn parhau i helpu'r rheini sydd lleiaf abl i fforddio cael eu hallgáu'n ariannol drwy ein cymorth parhaus i undebau credyd, mentrau cymdeithasol a gwasanaethau cyngori.

Ochr yn ochr â hyn, rydym yn cydnabod bod angen mesurau byrdymor i helpu'r rheini sy'n profi amryw o wahanol fathau o amddifadedd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Rydym yn gweithio i amddiffyn grwpiau penodol sydd mewn perygl o gael eu gwthio i'r ymylon neu mewn perygl y bydd eraill yn gwahaniaethu yn eu herbyn, drwy ein dyletswyddau o ran cydraddoldeb a thrwy ein cymorth grant parhaus i bartneriaid yn y trydydd sector. Rydym hefyd yn ymgymryd ag ymyriadau rhagweithiol i gefnogi grwpiau penodol fel Sipsiwn-Teithwyr ac rydym yn cydweithio â'n partneriaid er mwyn helpu ffoaduriaid a cheiswyr lloches yn ein cymunedau. Yn olaf, ein bwriad yw parhau â'n gwaith i fynd i'r afael â cham-drin domestig a bwrw ati â'r agenda ehangach ar drais yn erbyn menywod. Bydd y cyllidebau ar gyfer y maes hwn yn y dyfodol wedi'u gwarchod rhag gostyngiadau.

Rhaglenni Cyflenwi Allweddol

Y rhaglenni cyflenwi allweddol yw'r rheini sy'n cael effaith uniongyrchol ar ddiogelu a chefnogi pobl agored i niwed, sy'n mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol a lleihau anghydraddoldebau, ac sy'n hybu cymunedau diogel a chynaliadwy. Mae'r prif feysydd ar gyfer gwariant yn 2011-12 wedi'u nodi isod.

Cefnogi Cymunedau a Phobl - Rydym wedi cadw'r gyllideb Cymunedau yn Gyntaf ar yr un lefel ar gyfer 2011-12 (£45.1 miliwn), wrth inni benderfynu ar gyfeiriad rhaglen at y dyfodol. Rhaid i'n cyllidebau eraill fel y Trydydd Sector (£8.9 miliwn), Mentrau Cymdeithasol (£1.9 miliwn) a Chynhwysiant Ariannol (£1.7 miliwn) oll sicrhau arbedion. Serch hynny gellir gwireddu'r arbedion hynny heb effeithio ar wasanaethau rheng flaen, a byddwn yn parhau i ddenu arian ychwanegol o'r Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd, lle mae hynny'n bosibl, drwy ddarparu arian cyfatebol ar gyfer prosiectau arloesol.

Cymunedau Mwy Diogel - Mae'r gyllideb Cam-drin Domestig wedi'i gwarchod rhag unrhyw ostyngiadau (£3.7 miliwn), sy'n dangos ein hymrwymiad i '*Yr Hawl i fod yn Ddiogel*', sef ein strategaeth integredig chwe mlynedd ar gyfer mynd i'r afael â phob un math o drais yn erbyn menywod. Wrth asesu'r effaith bosibl ar gydraddoldeb, rydym hefyd wedi cynnal y cyllid ar gyfer gwaith ar gydlyniant cymunedol/y berthynas rhwng cymunedau.

Polisi Llywodraeth Leol - Mae'r ddarpariaeth ar gyfer grantiau Cytundebau Canlyniadau yn parhau ar lefel 2010-11 (£31.1 miliwn). Mae Cytundebau Canlyniadau rhwng Llywodraeth y Cynulliad ac awdurdodau lleol unigol yn egluro sut y bydd y naill a'r llall yn gweithio tuag at wella canlyniadau i bobl leol, yng nghyd-destun blaenoriaethau cenedlaethol y Llywodraeth.

Trethiant Llywodraeth Leol - Y disgwyl yw y bydd Asiantaeth y Swyddfa Brisio a'r Tribiwnlysoedd Prisio ill dau yn sicrhau arbedion yn unol â'r gostyngiadau yn y Prif Grŵp Gwariant. Yn ogystal â hyn, rydym yn ystyried opsiynau ar gyfer dwyn nifer o Gynlluniau Budd-daliadau at ei gilydd tra'n sicrhau na fydd effaith anghymesur o ran oedran neu anabledd.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant - Bydd y cyllid yn y maes pwysig hwn yn parhau i gael ei sianelu tuag at brosiectau a reolir yn bennaf gan sefydliadau cymunedol bychain a sefydliadau bychain yn y trydydd sector.

Cyllidebau Cyfalaf - O ystyried y rôl bwysig sydd gan lywodraeth leol yn ariannu a chyflawni rhaglenni cyfalaf, rydym wedi penderfynu gwarchod y llinell Cyllid Cyfalaf Cyffredinol (£20 miliwn), sy'n darparu grant cyfalaf i awdurdodau lleol. Er mwyn sicrhau cydbwysedd yn y gyllideb cyfalaf, mae'r arbedion sy'n dod o feysydd eraill. Mae'r rhain yn cynnwys Cymunedau Mwy Diogel, lle rydym yn gallu parhau i ariannu gwaith ar gadernid ac effeithiolrwydd gweithredol y Gwasanaeth Tân ac Achub, tra'n lleihau'r gyllideb cyfalaf. Mae'r cyllidebau Datblygu Cymunedol hefyd yn cael eu lleihau, er y bydd y gwaith adfywio ffisegol drwy gyfrwng y Rhaglen Cyfleusterau a Gweithgareddau Cymunedol a thrwy Drosglwyddo Asedau Cymunedol yn parhau i gael digon o gyllid.

Carl Sargeant AC

Y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol

Asesu Penderfyniadau Cyllidebol ar gyfer Effeithiau ar Gydraddoldeb

Yn Llywodraeth Cynulliad Cymru aseswn ein penderfyniadau cyllidebol ar gyfer effeithiau ar gydraddoldeb drwy'r broses Llundio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol (IPM).

Defnyddiodd Adrannau Llywodraeth Cynulliad Cymru ganllawiau IPM i'w helpu i gael gafael ar yr holl ddeunydd perthnasol wrth lunio eu hasesiadau a rhoi cyngor i Weinidogion ar eu penderfyniadau.

<http://wales.gov.uk/topics/equality/publications/ipmguide2/?skip=1&lang=cy>

Hefyd, rhoddwyd cyngor a chanllawiau i Adrannau Llywodraeth Cynulliad Cymru ar bwysigrwydd asesu penderfyniadau cyllidebol ar gyfer effeithiau ar gydraddoldeb a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (EHRC).

Canllawiau EHRC

<http://www.equalityhumanrights.com/search-results/index.html?q=psd+and+financial+decisions>

Mae Llundio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol yn ystyried yn llawn gyngor EHRC ac yn adeiladu arno:

- Y Chynllun Cydraddoldeb Sengl a'n hymrwymadau allstatudol

Yn ei Chynllun Cydraddoldeb Sengl, mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi ymrwmo i, "lle bynnag y bo'n bosibl", weithredu fel pe bai'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol statudol y mae'n ddarostyngedig iddynt o ran hil, rhyw ac anabledd, hefyd yn berthnasol o ran oedran, crefydd a chred neu ddiffyg cred, tueddfryd rhywiol ac ailbennu rhywedd.

Bydd Deddf Cydraddoldeb 2010 yn gosod dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol statudol o ran yr holl feysydd cydraddoldeb hyn pan ddaw darpariaethau perthnasol y Ddeddf i rym.

Mae Llundio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol, fersiwn Llywodraeth Cynulliad Cymru o Asesu Effaith ar Gydraddoldeb, wrth wraidd helpu Llywodraeth Cynulliad Cymru i gydymffurfio â'i dyletswyddau statudol a'r ymrwymadau estynedig a wnaeth yn ei Chynllun Cydraddoldeb Sengl. Gall Asesu Effaith ar Gydraddoldeb brofi p'un a gaiff penderfyniad effaith wahanol ar grwpiau gwahanol o bobl ar sail hil,

rhyw, anabledd, oedran, crefydd a chred a diffyg cred, tueddfryd rhywiol ac ailbennu rhywedd.

Mae Canllawiau ar Lunio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol Llywodraeth Cynulliad Cymru yn cynnwys canllawiau manwl ar y broses Asesu Effaith ar Gydraddoldeb.

- Adran 77 Deddf Llywodraeth Cymru 2006

Mae Deddf Llywodraeth Cymru 2006 hefyd yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i wneud trefniadau priodol â'r nod o sicrhau y cyflawnir eu swyddogaethau gan roi sylw dyledus i'r egwyddor o sicrhau cyfle cyfartal i *bawb*.

Mae'r Canllawiau ar Lunio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol yn cynnwys elfennau sy'n ei gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cynulliad Cymru ystyried p'un a allai polisi neu arfer gael effaith anghymesur ar y gymuned ehangach.

- Ystyr "ystyriaeth ddyledus" yng nghyd-destun dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol

Ystyrir mai'r egwyddorion cyffredinol sy'n sail i gael "sylw dyledus" yng nghyd-destun dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol yw:

1. Ymwybyddiaeth a gwerthfawrogiad o beth yw'r dyletswyddau hyn.
2. Gofyniad i roi sylw ddyledus cyn y broses llunio polisi a gwneud penderfyniadau ac yn ystod y broses honno - ystyriaeth weithredol sy'n pwysu a mesur yr holl ffactorau perthnasol a rhoi'r sylw priodol iddynt yn yr holl amgylchiadau.
3. Rhaid i'r ddyletswydd gael ei harfer o ddifrif, yn drylwyr a gyda meddwl agored. Ni ddylai gael ei derbyn yn ddigwestiwn a bod yn ymwybodol ohoni yn gyffredinol yn unig.
4. Mae'n arfer da cyfeirio at y ddyletswydd wrth wneud y penderfyniad.
5. Mae'n ddyletswydd na ellir ei dirprwyo yn yr ystyr bod Gweinidogion Cymru yn parhau'n gyfrifol am gydymffurfio â hi yn gyfreithiol, hyd yn oed pan fydd rhywun yn cyflawni swyddogaeth ar eu rhan.
6. Mae'r ddyletswydd yn un barhaus.
7. Dylid cadw cofnodion yn briodol er budd tryloywder.

Cyngor a chymorth pellach

Mae arweinwyr cydraddoldeb a thimau cydraddoldeb ym mhob Adran yn gyfarwydd â chynnal asesiadau effaith ar gydraddoldeb, ac yn gallu cefnogi staff adrannol i wneud hynny, drwy ddefnyddio'r canllawiau Llundio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol.

Rhodddwyd mwy o gymorth a chyngor manwl i'r timau cydraddoldeb adrannol gan y tîm Llundio Polisiâu mewn Modd Cynhwysol, yn Is-adran

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yr Adran Cyfiawnder
Cymdeithasol a Llywodraeth Leol.

Carl Sargeant AC

Y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol